

کوچ پیشگام کراتقدر، ۳ یار قدیمی از جمع بنیانگذاران نظام پزشکی مشهد

پیشینه نظام پزشکی در ایران به سال ۱۳۳۹ و تصویب قانون نظام پزشکی در مجلس شورای ملی بازمی‌گردد. در آن زمان در تهران انتخابات انجام و هیأت مدیره تعیین می‌شود. با این وجود، مدتی طول می‌کشد تا اولین انتخابات هیأت مدیره شهرستان‌ها برگزار شود. در سال ۱۳۴۹، اولین دوره انتخابات نظام پزشکی مشهد با حضور هیأت نظارت منتخب از میان پزشکان معتمد و با شرکت اکثریت قریب به اتفاق پزشکان برگزار می‌شود. هیأت مدیره در قالب هفت پزشک، یک دندانپزشک و یک نفر هم از طرف بهداری لشکر انتخاب می‌شوند که شامل بزرگواران: شادروان دکتر علیرضا قوام نصیری (رییس هیأت مدیره)، شادروان دکتر بهروز خدیوی، شادروان دکتر محمد ارسطوپور، دکتر محمد شاهین‌فر، دکتر محمد تقی صراف، شادروان دکتر جعفر حداد، شادروان دکتر محمود مصدق، شادروان دکتر پرویز معین‌افشاری و دکتر اسماعیل سندوزی، بودند. در طی بهار و تابستان ۱۳۹۴ متأسفانه، سه تن از این عزیزان کوچ ابدی خود را آغاز و جامعه پزشکی را در فقدان خود متأثر نمودند.

بود. دکتر جعفر حداد در تاریخ ۱۳۹۴/۱/۱۵ دیده از جهان فرو بست و با تشییع دوستان و یاران قدیمی با جهان خاکی وداع کرد. گفتگوهای گذشته با استاد بزرگوار، نقش نمای سخنان گرانقدری است که از ایشان به یادگار خواهد ماند: "خدمت پزشکی به مردم یعنی خاطره، که ممکن است تلخ یا شیرین باشد. من همیشه عنوان می‌کنم که هر کسی در هر شغلی باید تا حد توان تلاش و کوشش کرده و تا سرحد نهایت پیش برود."

شادروان دکتر پرویز معین‌افشاری دوران تحصیل و طبابت

دکتر پرویز معین‌افشاری در سال ۱۳۰۴ در مشهد به دنیا آمد. در سال ۱۳۲۵ به آموزشگاه عالی بهداری که وظیفه آموزش پزشکی را در مشهد به عهده داشت، وارد شد و در سال ۱۳۲۹

شادروان دکتر جعفر حداد

مرحوم دکتر جعفر حداد، عضو اسبق هیأت مدیره سازمان نظام پزشکی مشهد، در سال ۱۳۰۲ در مشهد دیده به جهان گشود. پزشکی عمومی خود را در سال ۱۳۲۹ در دانشگاه تهران به اتمام رساند و تخصص چشم را در سال ۱۳۳۴ از همان دانشگاه اخذ نمود. در سال ۱۳۴۹ که اولین دوره انتخابات سازمان نظام پزشکی مشهد برگزار گردید، ایشان به عنوان عضو هیأت مدیره سازمان در کنار هفت تن از اساتید برجسته در راه خدمت‌رسانی شایسته به هموطنان، حفظ حقوق بیماران و شاغلان حرف پزشکی و اعتلای دانش قدم گذارند. ایشان پزشک ارتش بودند و اولین عمل پیوند قرنیه - عدسی - عنبیه مصنوعی بعد از آمریکا توسط ایشان در شهر مشهد انجام شد و بواسطه این افتخار درجه رازی از سوی مسئولین دریافت نمودند. از دیگر افتخارات مرحوم دکتر حداد، انجام اولین عمل پیوند زجاجیه چشم در مشهد برای چشم های فلج

فارغ التحصیل گردید. پس از اتمام تحصیل بر طبق تعهدش قصد خدمت به مناطق محروم استان را داشت ولی به خاطر استعداد و علاقه بیش از حد ایشان به جراحی و تسلط کامل به زبان فرانسه، دکتر بوتاروف؛ جراح فرانسوی مقیم مشهد، با هماهنگی آستان قدس رضوی وی را برای آموزش بیشتر و همکاری در بخش جراحی بیمارستان امام رضا برگزید. در طی چهار سال با آموزش‌های دکتر بوتاروف و دکتر محمد شاهین فر او به حرفه جراحی کاملاً مسلط شد و به تنهایی قادر به انجام عمل‌های جراحی پیچیده گردید. مرحوم دکتر در سال ۱۳۳۳ وارد دانشکده پزشکی تهران شد و در سال ۱۳۳۶ با اخذ دیپلم دکترای پزشکی و تکمیل اطلاعات بیشتر جراحی برای انجام تعهد خدمت به عنوان تنها جراح نیشابور وارد این شهر شد. آغاز فعالیت بخش جراحی در بیمارستان عطار نیشابور و انجام عمل‌های جراحی مختلف همچون گواتر، سنگ کلیه و آدنوم پروستات بدون وجود پرسنل آموزش دیده از جمله موفقیت‌های استاد می‌باشد. با مشاهده خدمات استثنایی ایشان در مکانی با حداقل امکانات و با توجه به نیاز مبرم مردم مشهد به جراح زبردست، رئیس وقت بهداری امکان انتقال تدریجی وی را به این شهر فراهم نمود.

مرحوم دکتر معین‌افشاری از سال ۱۳۳۹ تا سال ۱۳۵۳ مسئول بخش سوانح مشهد بود و در سه سال آخر، مسئولیت بیمارستان سوانح را نیز به عهده داشت. در طی چندین سال خدمت در بخش سوانح، ایشان به عنوان تنها جراح به کمک چهار طبیب عمومی این بخش را به نحو احسن اداره نمود، به گونه‌ای که بیماران و مسئولین وقت از عملکرد بخش تحت سرپرستی ایشان رضایت کامل داشتند. از سال ۱۳۵۱ تا ۱۳۵۳ علاوه بر سرپرستی بیمارستان سوانح، وی مسئولیت بیمارستان ۲۵ شهریور و همچنین بخش جراحی سوانح بیمارستان امام رضا را به عهده داشت و نهایتاً در سال ۱۳۵۳ با ۲۳ سال خدمات دولتی بازنشسته شد.

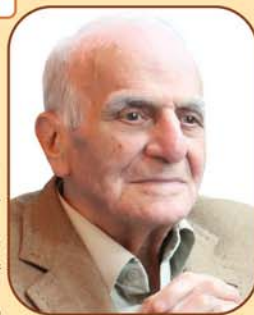
استاد بزرگوار علاوه بر خدمات گسترده دولتی، در سال ۱۳۴۱ در معیت دکتر افشین، دکتر رهبرنیا و دکتر قربانیان بیمارستان ۲۵ تختخوابی شفا را تأسیس کرد. این گروه در سال ۱۳۴۸ به همراهی دکتر فقیهی، دکتر مسعود یغمایی، دکتر مهدی یغمایی و دکتر حمید یغمایی بیمارستان و زایشگاه آریا را که سومین بیمارستان مدرن خصوصی مشهد با ظرفیت یکصد تختخواب بود، افتتاح نمودند. دکتر معین‌افشاری در بیمارستان آریا تا سال ۱۳۵۹ به طبابت مشغول بود و پس از آن تا سال ۱۳۷۳ که بیمارستان به دانشگاه آزاد واگذار گردید، سرپرستی آن را به عهده داشت.

از جمله خدمات مرحوم استاد در سی سال طبابت، هزاران عمل جراحی از ۱۲۲ نوع مختلف شامل جراحی‌های سر و گردن، شکستگی‌های تروماتیک جمجمه و پارگی‌های مننژ و نیز جراحی‌های ارتوپدی، توراسیک، دستگاه گوارشی و ادراری بود. وی همچنین از معدود جراحان زمان خویش بود که عمل‌های جراحی مجذومین و مسلولین را به صورت داوطلبانه انجام می‌داد.

رهنمود مرحوم دکتر معین‌افشاری به دانشجویان طب اذعان این مطلب بود که "اگر دانشجوی طب بخواهد طبابت کند، مهم این نیست که در کنکور نفر اول شده باشد، بلکه باید دلش بخواهد که طبیب بشود، باید دلش بخواهد که به مردم خدمت کند و پرستار مریض باشد. او اگر بخواهد طبیب شود باید از خیلی چیزها بگذرد."

زندگی خانوادگی، روحیه و خلق و خوی استاد

درخت زندگی خانوادگی مرحوم استاد همچون زندگی علمی ایشان پر بار است. فرزندان مرحوم دکتر؛ ادامه‌دهندگان راه پدر، در مسیر خدمت به خلق گام نهادند. پسر بزرگ ایشان متخصص داخلی از آمریکا، پسر کوچک متخصص تشنج از دانشگاه هاروارد آمریکا و دختر ایشان نیز تکنولوژیست علوم آزمایشگاهی هستند که همگی دارای مدارج و جایگاه علمی-اجتماعی والا در کشور آمریکا می‌باشند. رعایت اخلاق حرفه‌ای و مردم‌داری از پایبندی‌ها و رهنمودهای استاد گرانقدر به فرزندان خویش بود. همسر و همراه همیشگی مرحوم دکتر، ایشان را فردی صبور، خوشرو، باپشتکار، خستگی‌ناپذیر، عاشق خانواده و حرفه تخصصی خویش و حامی و کمک‌رسان اقوام و آشنایان در مشکلات می‌داند. همچنین در وصف روحیات استاد گرانقدر اینگونه بیان می‌دارد که ایشان حامی بیماران نیازمند بودند و اغلب اوقات بدون هیچ چشم‌داشت مالی اقدام به درمان و مداوای بیماران نیازمند از جمله مجذومین و مسلولین می‌نمود و همدلی و همدردی استاد بزرگوار با بیماران وصف‌ناپذیر بود. دکتر محمد شاهین فر؛ از اساتید دکتر پرویز معین‌افشاری، در وصف وی این چنین گفته است: "او با این همه پرکاری، اطلاعات و هنرمندی خیلی متواضع بود. همیشه مثل شاگرد بود، کار می‌کرد و آموزش می‌دید. اخلاق، رفتار و کردار دکتر معین‌افشاری در مشهد معروف بود." متأسفانه استاد فقید پس از سال‌ها خدمت و پشتکاری فراوان و در پی مبارزه بسیار طولانی‌مدت با بیماری فلج هر دو پا به علت کهولت در شهریور ماه ۱۳۹۴ دار فانی را وداع گفت.

شادروان دکتر محمود مصدق

مرحوم دکتر محمود مصدق در سال ۱۳۰۴ در مشهد متولد شد، دوره تحصیلات ابتدایی را تا سال پنجم در دبستان علمیه و دبستان منوچهری گذراند و از سال پنجم دبستان تا سال سوم دبیرستان در شهرستان بجنورد به تحصیل پرداخت. سال چهارم را در دبیرستان نظام و سال پنجم را در دبیرستان شوکتیه بیرجند تحصیل نمود و سال ششم نیز در دبیرستان فردوسی مشهد به تحصیل در رشته طبیعی پرداخت. با وجود علاقه به پزشکی امکان رفتن به دانشکده پزشکی فراهم نشد و به اصرار پدر بعنوان کارمند بانک ملی مشغول به کار شد. اما در سال ۱۳۲۷ با تأسیس دانشکده پزشکی مشهد، شوق تحصیل در رشته پزشکی ایشان را به کلاس درس کشاند.

مبارزات سیاسی دکتر در دوران دانشجویی سبب عزیمت سه ساله به تهران شد که پس از بازگشت به مشهد و شرکت در امتحانات سال ششم در کنار همکلاسی قدیمی، دکتر مسعود یغمایی که در بیمارستان امام رضا (ع) رئیس بخش بود، دوران چهار ساله تخصص را در بخش گوش، گلو و بینی بیمارستان امام رضا (ع) آغاز نمود. در

است که سیطره آن در روح فرزندان نیز تلؤلؤ یافت و حضور پدر در جبهه‌های حق و باطل در سال‌های جنگ، عدم تاب‌آوری فرزندان در دیار غربت به منظور دفاع از میهن و ناتمام گذاردن تحصیلات عالی و شهادت یکی از فرزندان، نمود آن است. ایشان شهادت فرزند خویش را اینگونه وصف نموده بود: "برای من و همسر مایه بسی افتخار است که فرزند ما در راه خط سرخ شهادت گام نهاد و اقدامی حسینی کرد. از شما خواستارم در دوران صلح با فداکاری، بهروزی و دانش‌اندوزی، ایرانی آباد و آزاد زیر پرچم جمهوری اسلامی بسازید." مسئولیت‌پذیری، تعهد، شور و نشاط و محبوبیت از جمله ویژگی‌های ایشان بود. در رفتار ایشان تفاوتی میان فقیر و غنی دیده نمی‌شد و این ویژگی در دستگیری از تهیدستان در مراجعات و همچنین در بزرگداشت و احترام به کارکنان بخش‌های مختلف بیمارستان در اعیاد، پیش از عرض تبریک به مدیران چشمگیر بود. همسر ایشان یادآور می‌شود که زندگی مرحوم دکتر با باورها، ارزش‌ها و وجدان رقم خورده بود و وجدان را در طبابت ضروری می‌دانست، هیچ‌گاه به مادیات توجه نداشت و فقط انسان بودن و سلامتی افراد مورد توجه ایشان بود. در نهایت در دفتر زندگی شعری را می‌خواند که برای شصتمین سالگرد پیوندشان سروده و اینچنین بازگو می‌نماید:

"دل نشینا! با تو ام این آشیان زیباستی
شصتمین سال است کاین منزلگه عنقاستی
بارها می‌گفت با من دلبری روشن‌ضمیر
کاین جهان اندر گذار است و نی‌اش پایاستی
قدر این ایام کوتاه را بدان با خوشدلی
ای که با لطف و صفا این کلبه را پیراستی"

سال‌های بعد، مرحوم دکتر مصدق به استخدام دانشگاه علوم پزشکی درآمد و همزمان به کار طبابت در مطب خصوصی پرداخت. با تمام وقت شدن استادیاران در دانشگاه علوم پزشکی که امکان افتتاح مطب را از آنها می‌گرفت، ایشان طبابت در مطب را ترجیح داده و از استادیاری استعفا نمود. دکتر محمود مصدق در تأسیس بیمارستان سینا مشهد نقش مؤثری داشت و در خردادماه ۱۳۴۶ اولین کلنگ احداث ساختمان بیمارستان و زایشگاه سینا را به زمین زد. ایشان بعنوان مسئول فنی بیمارستان و زایشگاه سینا رسماً از بهمن ۱۳۴۷ مشغول به فعالیت شد. وی به مدت ۳۶ سال صادقانه بعنوان مسئول فنی و رئیس بیمارستان و در دوره‌هایی نیز در سمت‌های رئیس هیأت مدیره و یا مدیر عامل انجام وظیفه نمود تا اینکه در پایان سال ۱۳۸۳ از هیأت مدیره بیمارستان درخواست بازنشستگی کرد. دکتر محمود مصدق در خردادماه ۱۳۹۴ جان به جان آفرین تسلیم کرد.

آیینه زندگی از زبان همسر

همسر و همدم وفادار مرحوم دکتر مصدق، اینک در غم از دست دادن همراه شصت و هفت ساله با بغضی در گلو از فقدان یاری مهربان می‌گوید که عشق‌ورزی و فداکاری پیشینه‌اش بود. در سال ۱۳۲۷ با عقد پیوند ابدی قدم در راهی نهادند که علی‌رغم فراز و فرودهای زندگی هیچ‌گاه سبب آزرده‌خاطری یکدیگر نشدند و ثمره این زندگی سعادت‌مند که زبازد آشنایان بود، یک دختر و چهار پسر می‌باشد که هر یک به راهی رفته‌اند و در دیاری سکنی گزیده‌اند یکی در دیار شهادت و دیگری در دیار غربت. مبارزات سیاسی مرحوم دکتر مصدق از شاخصه‌های غیر قابل انکار زندگی ایشان است که

لطفاً به این مقاله از ۱ تا ۲۰ امتیاز دهید و به شماره پیامک مجله (۳۰۰۰۷۸۳۸) ارسال فرمایید.

کد مقاله: ۶۸۱۳ نحوه امتیازدهی: امتیاز - شماره مقاله

همکارانی که در بهار و تابستان ۱۳۹۴ به دیار باقی پرکشیدند

نام و نام خانوادگی	شماره نظام پزشکی	رشته تحصیلی	تاریخ فوت
شادروان دکتر جمشید محمدزاده	۱۱۳۰۲	متخصص اورولوژی	۹۴/۱/۱۴
شادروان دکتر جعفر حداد مشهد	۷۵۵۲	متخصص چشم	۹۴/۱/۱۵
شادروان دکتر حسن احمدزاده	۴۵۵۱	پزشک عمومی	۹۴/۲/۳۰
شادروان دکتر محمد فاضلی	۹۸۵۰	متخصص قلب	۹۴/۳/۷
شادروان دکتر سیدتقی بنی‌هاشم	۶۳۸۹۲	پزشک عمومی	۹۴/۳/۱۳
شادروان دکتر محمود مصدق	۶۸۳۴	متخصص گوش، گلو و بینی	۹۴/۳/۱۶
شادروان دکتر بهرام علی‌اکبرزاده	۷۳۲۴۶	متخصص ارتوپدی	۹۴/۴/۲۱
شادروان دکتر پرویز معین‌افشاری	۶۸۹۰	پزشک عمومی	۹۴/۶/۱۰